

УДК 346.6

Людмила Дешко,

докт. юрид. наук, доцент,
завідувач кафедри міжнародного публічного права
Київського національного торговельно-економічного університету

Юрій Баранюк,

здобувач кафедри міжнародного публічного права, голова
Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених
Київського національного торговельно-економічного університету

МЕТАМОРФОЗА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ТА ПРАКТИКИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ІМПОРТУ ЯК ОБ'ЄКТА ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ

У статті досліджено динаміку та визначено причини змін у географічній структурі імпорту товарів (робіт, послуг) в Україні. Визначено структуру вартості продукції, яка підлягає митному контролю при імпорті, схематично зображено модель імпорту товарів, що включає законодавче регламентування. Узагальнено результати державного фінансового аудиту нормативно-правового регулювання та адміністрування митних розрахунків, проведеного Рахунковою палатою України. Визначено стан правового регулювання процесу трансформації вилучених митними органами імпортованих товарів у реальні грошові надходження до бюджету та здійснено економічну оцінку етапів підконтрольного процесу розпорядження конфіскованим майном.

Ключові слова: імпорт продукції, нормативно-правове регулювання, державний фінансовий аудит, митний контроль.

Постановка проблеми. Глобалізація у сучасному світі є невід'ємним складником розвитку, що характеризується процесами всевітньої економічної, правової, політичної, культурної, інформаційної інтеграції та уніфікації. Інтернаціоналізація відіграє визначальну роль у розвитку всіх інститутів у суспільстві, що забезпечує розвиток міжнародного поділу праці та міжнародне усунування виробництва, що породжує необхідність руху товарів і послуг на ринки споживання.

Національна економіка України характеризується високим ступенем залежності від зовнішньоекономічної діяльності, зокрема, експортно-імпортовий оборот за 2016 рік становить понад 95% валового внутрішнього продукту. Необхідність удосконалення правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності визначається дефіцитними показниками державного бюджету, де зовнішня торгівля може виступити ресурсом, який відкриє можливості виходу економіки з рецесії та стабілізації макроекономічної ситуації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у формування системи наукових знань про зовнішньоекономічні відносини України, а також розроблення рекомендацій щодо їх практичного втілення здійснили А. Мазаракі, Т. Мельник, В. Лагутін та інші [1]. Конституційно-правові аспекти парламентського фінансового контролю висвітлені в працях Ю. Барабаша [2], Л. Савченко, С. Ніцимною, а теоретико-методологічні та праксеологічні

аспекти державного фінансового аудиту представлені в результатах науково-дослідних робіт І. Дрозд, Є. Мниха, В. Симоненка, І. Стефанюка, С. Бардаша, М. Никоневич, В. Барановської, Ю. Слободяник, Ю. Табенської та інших [3-4]. Водночас недостатньо уваги приділено нормативно-правовому регулюванню системи державного фінансового аудиту імпортованих операцій, що унеможлиблює його інституційно-системний розвиток та зумовлює необхідність модернізації наявної системи парламентського та урядового фінансового аудиту.

Мета статті – виявити напрями вдосконалення норм законодавства України та розробити пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання митного фінансового контролю імпорту як об'єкта державного аудиту. Для досягнення поставленої мети були визначені такі основні завдання:

- дослідити динаміку та визначити причини змін у географічній структурі імпорту товарів (робіт, послуг) в Україні;
- визначити структуру вартості продукції, яка підлягає митному контролю при імпорті, схематично зобразити модель імпорту, що включатиме законодавче регламентування;
- узагальнити результати державного фінансового аудиту нормативно-правового регулювання та адміністрування митних розрахунків проведеного Рахунковою палатою України;
- визначити стан правового регулювання процесу трансформації вилучених митними

органами імпортованих товарів у реальні грошові надходження до бюджету та здійснити економічну оцінку етапів підконтрольного процесу управління конфіскованим майном.

Виклад основного матеріалу. Для виконання своїх функцій державі потрібні фінансові ресурси, а їх облік і контроль є необхідною умовою соціально-справедливого акумулювання, розподілу і використання. Очевидно, щоб здійснювати контроль за фінансовими ресурсами, виникає об'єктивна необхідність у нормативно-правовому регламентуванні як процесу їх формування і використання, так і процесу контролю за операціями, пов'язаними з ними.

Здійснення контролю за рухом державних фінансових ресурсів – процес досить складний і відповідальний, оскільки державні гроші – це фінансові ресурси кожного громадянина, і суспільний інтерес до законного, цільового, ефективного використання і повноти акумулювання надзвичайно високий. Запровадження інститутів омбудсмана та Рахункової палати в країнах

Східної Європи було викликано намаганням підвищити ефективність контролю, при цьому вони розглядалися та розглядаються в законодавстві та юридичній літературі здебільшого як органи, незалежні від парламенту [2, с. 6].

Реалізацію інтересів суспільства у контролі за рухом державних фінансових ресурсів визначено Конституцією України, відповідно до ст. 98 контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням здійснює Рахункова палата України, причому дослідження законодавчих змін свідчать, що доходи бюджету є об'єктом державного фінансового аудиту не всі роки функціонування уповноваженого органу парламентського фінансового контролю: зокрема, у період 2010-2014 рр. Рахункова палата України законодавчо обмежена правом проведення контрольно-аудиторських заходів дохідної частини державного бюджету [3, с. 189]. Слід зазначити, що, крім Рахункової палати України, державний фінансовий аудит проводить Державна аудиторська служба Укра-

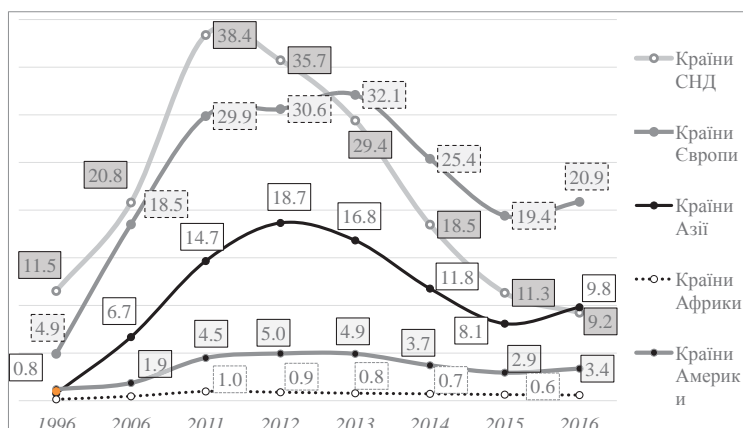

Рис. 1. Імпорт товарів та послуг в Україну в розрізі окремих географічних територій країн (один. виміру: млрд. доларів США)

Джерело: розраховано та побудовано за даними [6]

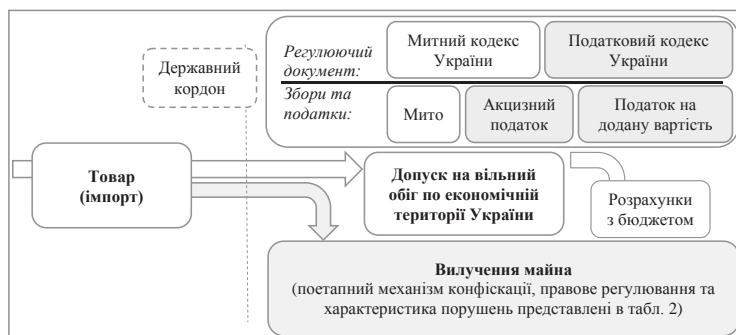

Рис. 2. Модель руху товарів в Україну (імпорт)

Джерело: розроблено авторами

їни, яка здійснює контрольні заходи від імені Кабінету Міністрів України.

Необхідність дієвої і ефективної системи державного фінансового контролю та аудиту пояснюється низькими міжнародними оцінками національної економічно-правової системи. Зокрема, згідно з дослідженням Групи Світового банку [5], позиції України за окремими компонентами індексу в рейтингу Doing Business-2017 залишаються незадовільними. Для прикладу, позиція показника оподаткування – 84 місце, міжнародної торгівлі – 115 місце, забезпечення виконання контрактів – 81 місце серед 190 досліджуваних країн.

Система державного фінансового аудиту в Україні повинна стати не тільки інструментом контролю суспільно-економічних процесів, а й учасником формування стратегії розвитку експортно-імпортних відносин, що вкрай актуально в період континентальної переорієнтації зовнішньоторговельних відносин. Позитивними факторами впливу на сучасному етапі розвитку зовнішньої торгівлі в контексті Євроінтеграції є формування нових економічних зв'язків, зменшення митних тарифів, адаптація національного законодавства до норм Євросоюзу через впровадження різного роду стандартів, що підвищує конкурентоздатність національних товаровиробників, тощо. Але, попри всі вищезазначені фактори, імпорту займає значну частку на українському споживчому ринку товарів і послуг, що пояснюється тим, що «попит вітчиз-

няних домашніх господарств традиційно характеризується великою схильністю до імпоротної продукції, тому його зростання нерідко призводить до нарощування імпорту споживчих товарів. Про це свідчить зростання питомої ваги імпортних товарів, які реалізуються у внутрішній торгівлі України через торговельну мережу підприємств» [1, с. 13].

Починаючи з 2013 року країни Європи стали лідерами в обсязі поставок товарів і послуг, що надходять до України, причому спостерігається щорічне прискорене зростання темпів зміни структурної частки Європейської продукції на національному ринку (рис. 1).

Інтерес держави в розвитку імпортних торговельно-економічних відносин – це забезпечення необхідними продуктами попиту, що формується на національному ринку. Очевидно, що негативним складником імпорту є скорочення обсягу споживання продукції національного виробництва в тих категоріях товарів, які мають аналоги. Єдиним інструментом обмеження імпорту є його законодавче врегулювання.

Основними нормативно-правовими документами, що регулюють імпортні операції, є Митний та Податковий кодекси України, які визначають обсяг та порядок сплати податків та зборів з митної вартості продукції (рис. 2).

При перетині митної території України і після перевірки належного документального оформлення імпортованої продукції товари або

Таблиця 1

Результати державного фінансового аудиту нормативно-правового регулювання митних розрахунків здійсненого Рахунковою палатою України

Результати аудиту Характеристика	Донецької митниці ДФС	Поштових відправлень	Ставок ввізного мита
Недосконале законодавство	Нормами статей 148 і 305 Митного кодексу України [8], а також Постановою [9] не передбачено обов'язкового надання гарантій при переміщенні товарів у митний режим переробки	Норма статті 234 Митного кодексу України [8] повністю звільнення від оподаткування при ввезенні товарів поштовим відправленням, що не перевищують оціночну вартість – 150 Євро	Норми Закону України [11] визначають розмір ставок ввізного мита нижчий граничного рівня, встановленого Протоколом [12]
Обсяг недоходження податкових платежів до бюджету	Не було можливості вчасного стягнення до бюджету України митних платежів, що створило ризику ухилення від сплати податків, як наслідок, втрати на суму понад 2,8 млрд грн.	У 2016 році обсяг поштових відправлень фактурною вартістю менше 150 Євро за одиницю становив 28,8 млн. одиниць загальною вартістю понад 18,4 млрд грн. , які повністю звільнені від оподаткування	Виявлено 1940 ставок (19,5 % загальної їх кількості), що може збільшити обсяг надходжень ввізного мита мінімум на 10 % (на суму понад 2 млрд грн.)
Економічний суб'єкт - учасник праввідносин (вигодонабувач)	ТОВ "ТПК УКРСПЛАВ", ПРАТ "ЦИНК", ТОВ "СХІДМОРЕ-ПРО-ДУКТ"	Отримувачі/відправники поштових відправлень	Імпортери
Зміни в законодавстві	Постановою [10] зазначені проблеми врегульовані	Немає	Немає

Джерело: побудовано авторами з використанням матеріалів [7]

допускаються на вільний обіг по економічній території України або вилучаються.

При встановленні відповідності і законності імпорту митні органи перевіряють сплату відповідних податків і зборів із зазначених категорій товарів. Особливістю нормативно-правового регулювання адміністрування імпорту є диверсифікація рівня фіскального навантаження залежно від групи товарів. Оскільки об'єктом правопорушення при адмініструванні податку на додану вартість та акцизного податку може бути в основному заниження імпортової вартості товару, яка задекларована, то з ввізним митом ситуація значно складніша.

Ввізне мито сплачується суб'єктами господарювання при імпорті продукції, і його ставка змінюється залежно від категорії товару. Зокрема, розмір ставки ввізного мита у 2017 році коливається в межах 25% від вартості товару, причому є товари, ставка ввізного мита на які фіксована залежно від кількісно-натуральних показників. Враховуючи те, що номенклатурний список товарів, залежно від яких диверсифікується ставка, сягає 10 тисяч одиниць, то доволі часто відбуваються порушення законодавства, про що і свідчать результати державного фінансового аудиту (табл. 1).

Представлені результати аналізу спонукають до необхідності врегулювання питань, пов'язаних із ввізним митом та межею оціночної вартості поштових відправлень. Для зростання обсягу бюджетних надходжень із ввізного мита доцільно: по-перше, скоротити номенкла-

турний перелік об'єктів, залежно від яких диверсифікуються ставки ввізного мита; по-друге, переглянути їх величину у бік зростання по тим групам товарів, які представлені національними брендами на споживчому ринку. У такий спосіб можливе зменшення маніпулювання з категорією товару і водночас підвищення рівня захисту національного виробника, що дозволить забезпечити розвиток національної економіки і збільшити обсяг податкових надходжень до бюджету в перспективі.

Щодо ситуації, яка склалася з поштовими відправленнями, то результати державного фінансового аудиту свідчать, що є нереалізований потенціал додаткових надходжень до бюджету, а практика країн Європи підтверджує, що гранична межа фактурної вартості поштових відправлень, які повністю звільнюються від оподаткування, – до 22 Євро [13, с. 51], що в 7 разів менше діючих тарифів в Україні.

За оцінками Рахункової палати України, які представлені в табл. 1, обсяг податкових недонадходжень тільки за трьома групами об'єктів державного фінансового аудиту (Донецька митниця, поштові відправлення, ввізне мито) становить у 2016 році суму в розмірі 23,2 млрд грн., що могло би покрити 33% дефіциту державного бюджету чи 42,4% дефіциту зведеного бюджету за відповідний період.

Варто зазначити, що законодавчо врегульовано питання, пов'язані з Донецькою митницею, шляхом прийняття відповідної Постанови [10], але питання, пов'язані з поштовими від-

ПОКАЗНИКИ МИТНИХ НАДХОДЖЕНЬ З ІМПОРТУ		
Назва податку	Показник (млрд. грн.)	Обсяг
Податок на додану вартість	Індикативний показник	171,2
	Фактичні надходження	181,5
	Виконання (%)	106,0
Акцизний податок	Індикативний показник	25,9
	Фактичні надходження	33,0
	Виконання (%)	127,2
Ввізне мито	Індикативний показник	19,3
	Фактичні надходження	20,0
	Виконання (%)	103,8
Всього	Індикативний показник	216,4
	Фактичні надходження	234,4
	Виконання (%)	108,0

АНАЛІЗ РОЗГЛЯДУ СКЛАДЕНИХ МИТНИЦЬМИ ПРОТОКОЛІВ		
Показник	Одиниці виміру	Обсяг
Складено протоколів про порушення митних правил	Кількість, од.	23 235,0
	Сума, млн. грн.	2 000,0
Тимчасово вилучено предмети порушень	Кількість, од.	7 952,0
	Сума, млн. грн.	628,0
Передано справ про порушення до суду	Кількість, од.	8 828,0
	Сума, млн. грн.	1 900,0
Прийнято рішення судом	Конфіскація, млн. грн.	357,0
	Штраф, млн. грн.	302,0

СУДОВЕ ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ		
Категорія справ	Одиниці виміру	Обсяг
Справи, які були на розгляді у будь-якій судовій інстанції	Кількість, од.	5 895,0
	Сума, млн. грн.	2 634,9
Всього розглянуто справ (1)	Кількість, од.	2 453,0
	Сума, млн. грн.	784,1
Справи вирішені на користь митниць (2)	Кількість, од.	769,0
	Сума, млн. грн.	340,2
Частка (2) в (1)	Кількість, %	31,3
	Сума, %	43,4

Рис. 3. Результати державного фінансового аудиту адміністрування імпорту платіжів в Україні за період 2016 року

Джерело: розроблено авторами з використанням матеріалів [7]

правленнями та ставками ввізного мита, залишаються поза увагою законотворців, науковців та громадськості. Необхідність негайного вирішення цих питань зумовлена зростаючою часткою обсягу державного боргу: станом на початок 2017 року його обсяг становить 81,8% валового внутрішнього продукту, що є критичним для країни відповідно до методології Міжнародного валютного фонду, Світового банку чи Маастрихтських критеріїв. Хоча обсяг світового боргу становить вже понад 327% валового внутрішнього світового продукту, але для Європейської країни такі показники неприпустимі.

Аналіз показників виконання Державного бюджету відповідно до надходжень з імпорту продукції засвідчує виконання індикативних планових показників, але аналіз розгляду складених митницями протоколів дає підстави говорити про відсутність механізму контролю за сплатою виявлених порушень (рис. 3).

Результати розгляду результатів державного фінансового аудиту демонструють вкрай незадовільні показники роботи митних орга-

нів. Про відсутність дієвого механізму митного контролю свідчить така статистика: частка переданих справ до суду відносно загальної кількості складених протоколів становить 38%; із переданих справ у суди тільки 66,8% попало на розгляд, із яких розглянуто тільки 41,6% справ; а як результат – тільки 8,7% всіх справ, які передаються у суди внаслідок митних спорів, вирішуються на користь держави, що становить недонадходження в бюджеті 82,1% сум, які є об'єктом правопорушення і становлять понад 1,6 млрд. грн.

Очевидно, що наведені вище низькі показники функціонування механізму митного контролю компенсуються досягненнями виконання індикативних показників, що наведені на рис. 3. Але чи слід вважати це досягненням, якщо макроекономічна ситуація характеризується зростаючими показниками імпорتنних операцій, девальвацією національної грошової одиниці, зростаючим обсягом державного боргу та дефіцитним сальдо державного бюджету?

Результати експертизи законодавчого регулювання митного фінансового контролю

Таблиця 2

Нормативно-правове регулювання та економічна оцінка вилучених митними органами імпорتنних товарів на шляху до перерахування коштів в бюджет

Етапи підконтрольного процесу	Вартість (млн. грн.) – 2016 рік	Регулюється (основні нормативно-правові документи)
1. Вилучення майна	628	– Митним кодексом України; – Кримінально-процесуальним кодексом; – Кодексом про адміністративні правопорушення;
2. Оцінка майна та передача його органам, які здійснюють розпорядження цим майном	408,3	– Порядком обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.1998 № 1340; – Порядком обліку, зберігання, оцінки вилученого митними органами майна, щодо якого винесено рішення суду про конфіскацію, передачі цього майна органам державної виконавчої служби і розпорядження ним, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 26.12.2001 № 1724; – Порядком взаємодії органів державної виконавчої служби та митних органів при передачі майна, конфіскованого за рішеннями судів, та розпорядженні ним, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 12.10.2009 №1833;
3. Розпорядження майном:	Інформація відсутня	– Порядком розпорядження майном, конфіскованим за рішенням суду і переданим органам державної виконавчої служби, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 985; – Порядком розпорядження транспортними засобами, не пропущеними на митну територію України у зв'язку з існуючими обмеженнями щодо їх ввезення, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 30.01.1996 № 139; – Порядком організації митних аукціонів, реалізації товарів і транспортних засобів на митних аукціонах, товарних біржах або через підприємства торгівлі, а також розпорядження окремими видами товарів, що не підлягають реалізації, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 26.04.2003 № 607;
3.1. Реалізація	87,6	
3.2. Безоплатна передача	49,4	
3.3. Знищення (утилізації, переробки)	44,4	
3.4. Уцінка	Інформація відсутня	
4. Перерахування коштів до Державного бюджету України	18,4	– Митним кодексом України; – Законом України “Про Державний бюджет”

Джерело: розроблено авторами з використанням матеріалів [4; 7; 14]

щодо імпорتنих операцій [7] засвідчує, що Міністерством фінансів не затверджено низку нормативно-правових актів відповідно до вимог Митного кодексу, зокрема, щодо надання документів, необхідних для підтвердження права на звільнення (умовне звільнення) від оподаткування митними платежами, не визначено форми заяви про видачу сертифіката уповноваженого економічного оператора тощо. Цілком ймовірно, що зазначені розбіжності в законодавстві можуть стати причиною непорозумінь між митними органами та суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності і бути наслідком складених протоколів у таких обсягах протягом 2016 року.

За попередній рік частка вилучених предметів порушень у структурі кількості складених протоколів становила 34,2% , тобто 31,4% вартості. Дослідження руху вилученого майна демонструє, що їх подальша оцінка становить 408,3 млн. грн., тобто 65% вартості майна, вилученого під час митного контролю. Найбільш невизначеною є ситуація з розпорядженням майном, оскільки шляхи розпорядження описані на 44,4% оціненої вартості вилученого майна, а узагальнена інформація про розпорядження та уцінку в інформаційних матеріалах Рахункової палати України [7] не наведена.

Дослідження питання нормативно-правового регулювання етапів підконтрольного процесу руху вилученого майна на шляху перерахування коштів до державного бюджету засвідчує наявність численних нормативних документів, що не сприяє формуванню єдиних засад до контрольного процесу та створює умови для фінансових порушень (табл. 2), висновок про наявність яких можна зробити з аналізу, представленого в попередньому абзаці.

Результати аналізу нормативно-правового регулювання та економічної оцінки вилучених митними органами імпорتنих товарів на шляху до перерахування коштів у бюджет свідчать, що неврегульованість даних процесів створює умови, за яких тільки 2,9% офіційно вилученого митними органами майна трансформуються в реальні грошові надходження. Необхідність реформування законодавства очевидна!

Варто зазначити, що вже розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку обліку, зберігання, оцінки та розпорядження конфіскованим, вилученим, безхазяйним та іншим майном, що на законних підставах переходить у власність держави або територіальної громади" [14], який фактично містить і об'єднує норми, які зазначені на 2-ому і 3-ому етапах підконтрольного процесу, але з 2012 року Проект не приймається Верховною Радою України, що унеможливило дієвість чинних норм у сфері державної митної справи та боротьби з правопорушеннями.

Висновки

Отже, останніми роками суттєво змінилася географія імпорту продукції: країни Європи стали лідерами на національному споживчому ринку. З імпорту продукції справляється

податок на додану вартість, ввізне мито та акцизний податок, процес адміністрування яких регулюється Митним та Податковим кодексами України.

Вище проведений аналіз виявив такі напрями вдосконалення національного законодавства, зокрема: норми Митного кодексу України в частині зміни меж звільнення від оподаткування при ввезенні товарів поштовим відправленням (Ст. 374), що не перевищують оціночну вартість – 150 Євро; митні ставки у Митному тарифі України, що стосуються наявності десятитисячної чисельності різноманіття рівня фіскального навантаження, за якого створюються умови для застосування того рівня ставки оподаткування, який нижчий, у спосіб зазначення в декларації групи товару, яка не відповідає факту.

Також негативний вплив на величину митних надходжень простежується через занижені ставки у цьому ж Митному тарифі, що унеможливує зростання надходжень до державного бюджету. Результати державного фінансового аудиту проведеного Рахунковою палатою України зафіксували, що кількість таких ставок – 1940, що становить 19,5% від їх загального обсягу.

За результатами дослідження обґрунтовано необхідність удосконалення нормативно-правового регулювання через незадовільні показники подальшого розгляду протоколів про правопорушення, які складені за результатами митного контролю. Доказом цього є те, що лише 8,7% усіх справ, які передаються у суди внаслідок митних спорів, вирішуються на користь держави.

Реформування системи управління вилученим майном також не дає позитивного ефекту, прийняття узагальненого проекту постанови Кабінету Міністрів України про облік, зберігання, оцінку та розпорядження конфіскованим, вилученим, безхазяйним та іншим майном, що на законних підставах переходить у власність держави або територіальної громади, ще з 2012 року не приймається Верховною Радою України, що створює умови, за яких тільки 2,9% офіційно вилученого митними органами майна трансформуються в реальні грошові надходження до бюджету.

Список використаних джерел:

1. Мазаракі А. А. Внутрішній ринок України в умовах дисбалансів між виробництвом і споживанням / А. А. Мазаракі, В. Д. Лагунін // Економіка України. – № 4 (653). – 2016. – С. 4–18.
2. Барабаш Ю. Г. Парламентський контроль в Україні: проблеми теорії та практики : автореферат дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.02 «Конституційне право» / Ю. Г. Барабаш. – Х. : Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого, 2004. – 20 с.
3. Барановська В. Г. Розвиток зовнішнього незалежного контролю державних фінансів в Україні / В. Г. Барановська, Ю. Р. Баранюк // Молодіжний економічний дайджест; ДНВЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». – № 2-3 (5-6). – 2015. – С. 187–192.

4. Табенська Ю. В. Оцінка ризиків як елемент аудиту ефективності управління та контролю конфіскованого майна / Ю. В. Табенська // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". – 2012. – Вип. 20. – С. 268-272. – (Серія : Економіка).

5. Doing Business 2017: Equal Opportunity for All. Washington, DC: World Bank Group. URL: <http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2017>.

6. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Рахункова палата України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ac-rada.gov.ua>.

8. Митний кодекс України : станом на 18 січ. 2016 р. – Харків : Право, 2016. – 399 с.

9. Про деякі питання перебування товарів у митному режимі переробки на митній території України, обмеження і заборони щодо поміщення окремих товарів у зазначений митний режим та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.03.2013 № 295 // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 78. – 25 квітня.

10. Про затвердження Порядку переміщення товарів до району або з району проведення антите-

рористичної операції : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2017 № 99 // Урядовий кур'єр. – 2017. – № 43. – 4 березня.

11. Про Митний тариф України : Закон України від 19.09.2013 № 584-VII зі змінами та доповненнями // Голос України. – 2013. – № 197. – 22 жовтня.

12. Протокол про вступ України до Світової організації торгівлі: ратифікований Законом України від 10.04.2008 № 250-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2008. – № 23. – С. 213.

13. Експорт одягу та взуття до ЄС : практичний посібник, розроблений в рамках проекту за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні / Волинська торгово-промислова палата України. – 2017. – 70 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vcci.com.ua>

14. Про затвердження Порядку обліку, зберігання, оцінки та розпорядження конфіскованим, вилученим, безхазяйним та іншим майном, що на законних підставах переходить у власність держави або територіальної громади: повідомлення про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України від 24.04.2012 // Міністерство фінансів України. – 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

В статье исследована динамика и определены причины изменений в географической структуре импорта товаров (работ, услуг) в Украине. Определена структура стоимости продукции, подлежащей таможенному контролю при импорте, схематически изображена модель импорта товаров, включая законодательное регламентирование. Обобщены результаты государственного финансового аудита нормативно-правового регулирования и администрирования таможенных расчетов, проведенного Счетной палатой Украины. Определено состояние правового регулирования процесса трансформации изъятых таможенными органами импортных товаров в реальные денежные поступления в бюджет и осуществлена экономическая оценка этапов подконтрольного процесса распоряжения конфискованным имуществом.

Ключевые слова: импорт, нормативно-правовое регулирование, государственный финансовый аудит, таможенный контроль.

The article investigates the dynamics and determines the causes of changes in the geographical structure of import of goods (works, services) to Ukraine. The structure of product value, which is subject to customs control at import, is defined, the model of import of goods, including legislative regulation, is schematically depicted. The results of the state financial audit of regulatory legal regulation and customs clearance administration conducted by the Accounting Chamber of Ukraine are summarized. The status of legal regulation of the process of transformation of imported goods withdrawn by the customs authorities into real money receipts into the budget was determined and an economic assessment of the stages of the process of disposing of confiscated property was carried out.

Key words: import of production, legal regulation, state financial audit, customs control.

